

Radu, a pendulei și a piciorului drept al lui Ene, asociindu-le, ostentativ parcă, Metronomul se aude ceva mai tare ca până acum, pe durata unei lungi pauze.)

ENE (din ce în ce mai derutat): Tu, Ana?

De ce ai făcut asta?

DAN: Pentru mine!

ENE (lui Dan): Idiotule! Nu-ți dai seama? Nici măcar în clipa asta nu-ți dai seama că ei (ii acuză pe Radu și pe Ana) nu vrut să-l acopere pe Ion?

ION (murmurând, continuând urmărirea celor descoperite de fasciculul luminos, legănându-și capul, în același ritm): I... Illogic!

RADU (atent la Ion): Ce-ni spus?

ENE (intervine, adresându-i-se lui Ion): Au vrut să te acopere. (Lui Dan.) Iar pe tine, să te înfunde pentru totdauna! (Observându-l pe Ion, care-i privește piciorul, leașinul și pendula, balansându-și capul, se repede la el, lovind cu piciorul în leașin și făcând să cadă păpușa. Sunetul metronomului crește în intensitate.)

ION (după ce urmărește rostogolirea păpușii, o ridică, o învinge, o reține în leașin și vine spre Ene, privindu-l de parcă atunci i-ar descoperi prezența; îl înșfacă. Zgomotul metronomului încetează brusc. Toți incremenesc; stop-cadru. Ion șoptește grav, acuzator): De ce l-ai împușcat pe Telu Voltea?

S F Î R Ș I T

Acum, în această primăvară, Petru Vintilă s-a hotărât să-și deschidă ciudata lui stațiune. Il știam dintr-un șir lung de cărți, îl știam și dintr-o piesă cu un titlu foarte frumos, *Casa care a fugit pe usă*, îl știam chiar și din niște expoziții de pictură, între care una privind „America imaginată”, dar acum, iată-l, cu paleta, cu pensula, cu șorțul și, mai ales, cu ochelarii săi, făcându-ne să ne pară rău după albul iernii. „De când mă în minte — serie el în catalogul expoziției din Piața Cosmonauților — părinții și doctorii au pus între mine și lumea înconjurătoare o amenințătoare pereche de ochelari”. E, desigur, o întâmplare, dar poate că fără acești ochelari Petru Vintilă nu ne putea oferi azi spectacolul albului. Petru Vintilă s-a născut sub Semenic, sub cupola fascinantă a acestui munte imaculat, mărturisirea cea mai frumoasă fiind făcută în *Zăpezile de altădată*, volum de poeme apărut în urmă cu trei ani. Oricum, cuorma siluetă a Muntelui Alb e prezentă pretutindeni în pictura sa — Marea umbră albă. Și chiar așa se și întâmplă: totul pare tăiat în zăpadă. Uneori albul devine atât de orbitor încât simți nevoia culorii. Scriitorul-pictor își dă repede seama de asta și, în acea revărsare continuă de alb, dominând solul și văzduhul, pe

acea uriașă terasă albă cu flori albe și rațe albe apar, deodată, *Străzile din Sighișoara, Piatra din Brașov, Vederea din Sulina, Hanul lui Manue, Fotografia ambulanz și Flașnetarul*, însoțindu-l pe cel care le dă aripi, acel *Don Quijote* mai bizar decât propria sa bizarerie. Vom vedea apoi un *Ospăț de nuntă*, vom merge la *Culesul merelor*, vom asista la aventurile *Marelui cow-boy*, vom patina (fiind încă iarnă!) pe *Patinoarul din Central Park*, vom trăi câteva clipe *Pe vremea filmului mut*, vom poposi, iarăși, nu pentru multă vreme, la *Sediul O.N.U. din New York*, ne vom amesteca printre oamenii *Covoaiului de nuntă*, vom lua parte la *Carnaval*, vom sta de vorbă cu *Iubita sergentului* și vom face o *Plimbare romantică*, împreună chiar cu el, cu autorul *Plimbare romantică*, împreună cu el, cu autorul la „tirgul săptămânal” de

odinioară, într-o explozie a albului de vată al norilor cumulus, „albul linei spălate la muntele Gugu” — cum ni se destăinuiește el însuși în poemul *Muza picturii naive* — lăsând, în cele din urmă, la lumina marelui petromax, și dreptul celorlalte explozii: „culorile incerte din florile teilor și din luminările castanilor”. Spectacolul în alb pe care ni-l dă Petru Vintilă prin expoziția sa de pictură mi se pare reluarea invenției lui Utrillo. Vocație întârziată? Nicidecum! Poezii gândesc în culori, pictorii, în metafore. La Petru Vintilă, culoarea preferată e alb. E absolut dramatică rezistența luminii la umbră. Dar nu e mai uluitoare rezistența umbrei la lumină? Iată albul care stăpânește:

„albul rochiilor de mireasă”,

„albul mieilor cu cașul la gură”,

„albul nopților fără somn”,
„albul manuscriselor cu pozii...”.

Din această pricină, am să numesc expoziția lui Petru Vintilă (deschisă sub egida Uniunii Scriitorilor și a Centrului de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de mase al Municipiului București, în cadrul ediției a doua a Festivalului nostru național „Cântarea României”): *Spectacolul alb*.

Vasile Băran

PETRU VINTILĂ:

Spectacolul
alb